

zboru, ker se bo končni sklep obširnega in zamudnega obračuna vršil šele v prihodnjih tednih ter se mora isti vrh tega pregledati še potom kolavdacije. Toliko pa je gotovo, da bo razpoložljivi kredit z malimi diferencami bržkone zadoščal za do sedaj izvršena dela in pa za ona ki se še izvršijo ter, da se še na 1897. leto odpadajoči ostanek kredita v znesku 53.879 gld. 43 $\frac{1}{2}$ kr. ne bo popolnem porabil, ker tvrdka Brückner in pa akcijska družba za svoja dela pri kurilnih napravah z zneskom približnih 13.000 gld. z varščino vred jamčite še čez zimo 1897/98 l.

(Dalje sledi)

Obrtnijske raznoterosti.

— Izvoz v Spanijo. C. kr. trgovinsko ministerstvo je naznanilo trgovskim in obrtniškim zbornicam, da morajo avstro-ogerski poljski in industrijski izdelki, katere se naloži na ladijo na kaki nemški, belgijski, holandski itd. luki in so namenjeni v Španijo, biti opremljeni s spričevalom o izviru in transit-certifikatom. Take certifikate izdajati so upravičeni avstro-ogerski carinski urad, kjer blago prestopi mejo ali oblastniji onega kraja, iz katerega se je blago naravnost v Španijo poslalo (fakturiralo) in konečno vse one oblastniji in korporacije, ki imajo pravico izdajati certifikate o izviru. Imenovane transit-certifikate mora vidirati dotični španjski konzul v Avstro-Ogerski, ni pa potrebno v tem slučaju dati vidirati certifikata španjskemu konzulu v luki, kjer se je blago naložilo.

Tovorni vozovi iz jekla. O porabi jekla piše „Amer. Slovenec“: Poraba jekla v najraznovrstnejše namene se vedno bolj utrjuje in izkorišča. Najnovejše je to, da dobe železnice jeklene tovrne vozove. Stroški takega voza so bili pred 15. leti pet do šestkrat večji kakr za voz iz lesa; dandanes je temu nasproti mogoče jeklen tovorni voz z isto vsebino ton in za isto ceno izdelati kakor lesenega. Koliko prednosti in zlasti prihranitve je poraba jeklenih tovornih voz, nam razlaga „Railroad Gazette“ s temi le številkami: Vzemite slučaj, da je teža jeklenega voza le za 5000 funtov laglja od lesenega tedaj pomeni to pri tisoč vozeh znižanje teže za 5 milijonov funtov ali čisto 2500 ton. Izračunili so, da stane vožnja za jeden ton te vrste, ali kakor se v trgovini imenuje „mrtva“ teža na leto 10 dolarjev za povprečno daljavo milj, — torej bi prlhranili na leto 25.000 dolarjev. Če pa se po tem računu primerjajo ostali v rabi se nahajajoči železni tovorni vozovi, katerih je skupno v Zjed. državah 1.250.000, tedaj se prihrani z jeklenimi vozovi svoto 31,250.000 dolarjev.

Kmetijstvo.

Čebela, sovražnik jabolčnega cvetodora.

Kakor znano provzroči cvetoder na cvetju sadnega drevja škodo s tem, da uniči cvetje in provzroči, da vzlic vsem drugim ugodnostim in vzlic še tako skrbnemu obdelovanju in oskrbovanju sadnih dreves ne obrodi nič sadja in kjer se je ta nadlega enkrat zaplodila jo je težko zatreti.

Le tiči žužkojedci so njegovi zalezovalci, ker jim gredo v slast; varujte tedaj tice in glejte, da jih privabite v vaš sadovnjak s tem, da jim po zimi v sadovnjaku natrosite krme.

Kakor pripoveduje skušen čebelo- in sadjerejec v kmetijskem listu francoskem, so tudi čebele hude nasprotnice tega, našemu sadnemu drevju tako škodljivega mrčesa, čebelam je ta mrčes oziroma njih zalega v cvetji na poti pri obiranju medu iz cvetja in vsled tega ga zasledujejo.

Pazljiv opazovalec opazi precej potem, ko je samica cvetoderjeva svoja jajca v cvetje založila, na drevji namesto cvetja male rjave polkroglice enake glavicam nagelnove žbice, cvetje izgleda, kakor da bi ga slana osmodila, to pa ni slana zakrivila, ampak ta grda in cvetju toli nevarna mala mrčes — cvetoder — ki je v cvetje založila svoja jajca; le ogledite si tako osmojeno cvetje bolj natanko in našli boste v vsakem cvetu malo jajčice ali pa že malega črvička, ki se od cvetnega meda živi in s tem cvetje vniči, da se ne more iz njega razviti sad.

Zakaj da čebela sovraži to mrčes je lahko umljivo, cvetni med leži na dnu cvetja in čebela išče med in če najde v cvetji črva, ki liže ta med, ga odstrani, ga vniči in ob jednem oprahi čebela tudi s cvetnim prahom, ki se drži njenega trupla, cvetje, ko je oprášeno, ne oddaja več medu, ker porabi vse soke za razvijanje sadu. Po oprášanju odpade belo cvetno listje in mrčes, ki ne najde več hrane, nima tudi bivališča, črvu, ki se je iz jajc mrčesovih razvil, ako ga čebela sama že ni vničila, nedostaje hrane in potemtakem pogine gladu.

Cvetje, ki je okuženo od tega mrčesa se ne odpre, ostane zaprto, da daje malemu mrčesu toplo hišico, se tedaj tudi ne more samo po vetru oprášiti in daje po takem, ker cvet dokler ni oprášen in s tem oplojen, izcrpa delj časa med, mrčesu dovolj hrane, da se lahko dovolj izrase, le čebela zamore od tega mrčesa okuženo cvetje še ohraniti in oploditi in s tem ta mrčes vničiti.

Ob jednem potrdi ta francoski kmetijski list vnovič dobrodejni vpliv čebel pri oprášenji sadnega cvetja s sledečo prigodbico: V neki občini na Francoskem skozi dvajset let sadno drevje vzlic vsej skrbi in dobremu obdelovanju, akoravno je lepo in bujno rastlo, ni rodilo nič sadja; ko pa se je eden izmed kmetovalcev te občine začel slučajno s čebelorejo pečati ter si v bližini sadnega drevja postavil par panjev čebel, se je to, kakor po coprniji naenkrat spremenilo, sadno drevje začelo je obilo sadja nositi in leto za letom so imeli dovolj sadja.

Občeznano pa je itak, da se je sadjarstvo v Avstraliji še le razvilo, ko so tamošnji kolonisti čebele tamkaj udomačili, poprej imeli so sicer že sadno drevje ali rodilo ni, ko pa so čebele v Avstralijo zapeljali in tamkaj udomačili, še le tedaj, ko so čebele začele sadno drevje obletavati, dalo je drevje tudi obilo sadja, tako, da iz Avstralije celo sadje izvažajo v Evropo.

Zvedeni sadjarji in čebelarji trdijo po takem, z vso pravico, da v krajih, kjer propada čebeloreja, propada tudi sadjereja, veliko čebel, veliko sadja.

Ne pa dragi sadjarji, da bi iz tega sklepali, da je treba le par panjev čebel v bližini sadovnjaka imeti in